

TRABZON MİLLETVEKİLİ

M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI İLE TÜİK'İN 2007 YILI
BÜTÇELERİ ÜZERİNDE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **2007 yılı bütçesi de 2006 ve önceki yıl bütçelerinde olduğu gibi yüksek bir cari açığa dayanmaktadır**

Yüksek cari açığın temelinde de yüksek dış ticaret açığı yatmaktadır. Programda 2006'da 30,7 milyar dolar olan cari açığın 2007'de 30,4 milyar dolara inmesi öngörülmektedir. 2006'da 52 milyar dolar olan dış ticaret açığı da programa göre 2007 yılında 54,7 milyar dolar olarak planlanmıştır. Bugüne kadarki dış ticaret dengesi hedeflerine ve cari açık hedeflerine baktığımızda Hükûmetin bu konuda başarılı olmadığını görüyoruz. Programlanan hedefler ile gerçekleştirmeler arasında çok büyük sapmalar olmuştur; bunu geçtiğimiz yıllar bütçelerinde vermiştik. Yüzde 100'ü aşan oranlarda bir sapma söz konusu olmuştur. Her yıl 8-10 milyar dolar civarında bir cari açık hedefinde sapma söz konusu olmuştur. 2006 yılı yıl sonu programında yıl sonu hedefine göre de bu sapma biraz düşük planlanmış, yüzde 40'lar civarında. Ancak, bugüne kadar her sene 8 ila 10 milyar dolar civarında artan cari açığın 2007 yılında nasıl 30,7 milyardan, 30,4 milyara ineceği programda açıklanmamıştır. Bunun varsayımları tutarlı değildir. Bu açığa ulaşmayı sağlayacak varsayımlar 2007 yılı programında maalesef yoktur. Yani, cari açık yine diğer yıllarda olduğu gibi 2007'de de tutmayacaktır; suni, sanal dengelerle program buraya gelmiştir. Sayın Bakan bu dengelerin kurulmasında ne kadar söz sahibidir bunu bilemiyorum; ama, bu programın, bu dengenin savunulabilir yanı yoktur. Öyle zannediyorum ki, Sayın Bakan da bu nedenle bu dengeleri savunma ihtiyacına girmedi.

➤ **Hangi kur önlemiyle hangi ihracat veya ithalatt önlemiyle siz ihracatın ithalatı karşılama oranının yükseleceğini varsayıyorsunuz?**

Dış ticaret açığının, cari açığın gerisindeki dış ticaret açığındaki artışı söyledim, bakın, yine bir rakam vereceğim, ihracatın ithalatı karşılama oranı Dış Ticaret Müsteşarlığının web sayfasından aldığım rakamlara göre giderek düşüyor, en son ağustos ayı burada yüzde 60 düzeyindedir. Bize mevcut görüştüğümüz bütçenin 2006 yıl sonu tahminî olarak sunduğu rakam yüzde 61,6'dır. Oysa bu 60'lık rakam 2001 krizinden bu yana gördüğümüz en düşük rakam, ocak ayı rakamı da 62,7'dir. Varsayalım ki 61,6 olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı 2006'da gerçekleşti; programda bunun 2007 bütçesine 63,5 yükseldiğini görürüz. Hangi kur önlemiyle hangi ihracat önlemiyle veya ithalattaki hangi önlemlerle siz ihracatın ithalatı karşılama oranının yükseleceğini varsayıyorsunuz. Bu mümkün değil, yani, İthalat Genel Müdürlüğü tabii ki kendi görev alanına ilişkin konularda etkin önlemler alıyor olabilir, ama bu konu İthalat Genel Müdürlüğü'nün görev alanındaki

önlemlerle önlenebilecek bir konu değildir. Uygulanan programın kur politikasının tartışılmasını gerektirir, mevcut kur düzeyinin tartışılmasını gerektirir. Kur varsayımı bu cari açık, bu dış ticaret açığı varsayımıyla tutarlı değil. Kaldı ki, 2006 yıl sonu cari açığının da 30,7 milyar doların daha üzerinde gerçekleşecektir.

➤ **Millî gelir hesapları güven vermiyor**

2005 yılı millî gelir büyümesi yüzde 5 programlanmıştı, herkes yüzde 6 civarında bir büyüme beklerken, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı büyüme oranı yüzde 7,6 veya 7,4 idi. Bunu o zaman herkes şaşkınlıkla izledi. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanımız bile bu sonuca şaşırıldığını kendisi ifade etti ve elimizde yeterli uzman eleman yok gibi bir açıklaması oldu basında. Yani millî gelir hesaplarında herkes 2005 yılında yüzde 6 beklerken, herkes için sürpriz olan geriye doğru dönüp birinci, ikinci, üçüncü çeyreği de değiştiren bir millî gelir hesabı çıkıyorsa, bu neden ayrıntısıyla kamuoyuna açıklanmıyor? Ayrıca, bu metodoloji değişikliği neden sonuca ermiyor, sona ulaşmıyor?

➤ **İstihdam verileri, işgücüne katılma oranındaki düşüş de bugüne kadar açıklanmış değil. İşgücü artıyor, nüfus artıyor, ama işgücüne katılma oranı azalıyor, yani insanlar çalışmak istemiyor. Büyük bir sosyal bunalım mı var o zaman?**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.